

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΟΛΑΙΩΝ 'Αριθ. 7.

Ι. ΓΚΕΝΤ

ΤΟ ΟΚΤΑΩΡΟ

*Πέντε γενάρια της
πρώτου Κεντρικού Ταμείου του Κόμματος*

Λεπτά 15

ΑΘΗΝΑΙ : Εὐριπίδου 14

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1919

ΑΡΧΕΙΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΟΚΤΑΩΡΟ

Ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐργασίμων ὥρῶν εἶναι ἡ πειρὸ σπουδαία, γιὰ νὰ μὴ ποῦμε ἡ μόνη, μεταρρύθμισις ποὺ μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ μέσα στὸ κεφαλαιοκρατικὸ σύστημα.

Ἐνδιαφέρει συγχρόνως τὸν ἐργάτη καὶ τὴν κοινωνία.

Γιὰ τὴν ἐργατικὴν τάξην (ἐννοοῦμε σ' αὐτὴ καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς συγκοινωνίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, ἄντρες καὶ γυναῖκες) ἐλάττωσις τῶν ἐργασίμων ὥρῶν σημαίνει καλοζωΐα, υἰγεία, ἐλευθερία, ζωὴ τελοσπάντων ἀνθρωπινή.

Σήμερα ἐπειδὴ οἱ ὥρες τῆς δουλειᾶς εἶναι πολλές, μονάχα ἓνα μέρος ἐργατῶν μπορεῖ νὰ πουλήσῃ τὴν ἐργασία του, μπορεῖ νὰ βρῇ δουλειά. Δίπλα στὸν ἐνεργὸν αὐτὸ στρατὸ τῆς ἐργασίας, ὅπως θὰ τὸν λέγαμε, βρίσκεται ἓνας στρατὸς ἐφεδρικός, πλῆθος δηλαδὴ ἐργατῶν χωρὶς δουλειά, ἐργατῶν πεινασμένων, ποὺ ἀναγκάζονται νὰ προσφέρουν στοὺς κεφαλαιούχους τὴν ἐργασία τους μὲ λιγώτερες ἀπαιτήσεις, πράμα ποὺ ἔχει φυσικὸ ἀποτέλεσμα νὰ χαμηλώνουν τὰ μεροκάματα σὲ βαθμὸ ποὺ μόλις θὰ μπορεῖ νὰ συντηρηθῇ ὁ ἐργάτης.

Ὅταν ἐλαττωθῶν οἱ ὥρες τῆς δουλειᾶς, γιὰ νὰ βγάξουν τὰ ἴδια προϊόντα ποῦ ἔβγαζαν πρὶν θ' ἀναγκαστοῦν νὰ πάρουν περισσότερους ἐργάτες κι' ἔτσι ἐλαττώνεται τὸ πειναλέο στράτευμα τῶν ἀέργων ἐργατῶν,

ἐργατικὰ χέρια ἔχουν μεγαλύτερη ζήτηση καὶ ἐπομέ-
νως ἢ ἀξία τους, δηλ. τὸ μεροκάματο, ἀνεβαίνει.

Ἐξάλλου ὅσο λιγώτερο καιρὸ μένουν οἱ ἐργάτες
μέσα στὸ ἐργοστάσιον ἢ στὸ κατάστημα τόσο περισσό-
τερο λιγοστεύουν οἱ κίνδυνοι, οἱ ἀρρώστιες, τὰ δυστυ-
χήματα ποὺ εἶναι ἀναπόφευκτα σὲ κάθε ἐπάγγελμα.
Ὅσοσδήποτε προφυλάξεις καὶ ἀν λαβαίνουν, οἱ τόποι
τῆς ἐκμεταλλεύσεως γιὰ τοὺς ἐργάτες εἶναι καὶ θὰ εἶ-
ναι πάντα ἐπικίνδυνοι, εἴτε ἀπὸ τὰ δηλητηριώδη ὕλικά
ποὺ δουλεύουν, εἴτε ἀπὸ τὴν παραμορφωτικὴν στάση,
εἴτε ἀπὸ τὴν μονότονη ἐπανάληψη τῆς ἴδιας κινήσεως,
εἴτε ἀπ' τὸν μολυσμένον ἀέρα ποὺ ἀναπνέουν, εἴτε τέ-
λος ἀπὸ τὰ διάφορα μηχανήματα ποὺ κρέμονται ἀπάνω
ἀπ' τὸ κεφάλι τους σὰν καρμανιόλες, "Ὅπως ἓνας στρα-
τὸς ὅσο πειὸ μακριὰ ἀπ' τὸ μέτωπο βρίσκεται τόσο με-
γαλήτερον πιθανότητα ἔχει νὰ σωθεῖ, ἔτσι καὶ οἱ ἐργά-
τες ὅσο πειὸ λίγον καιρὸ μένουν ἐκτεθειμένοι στοὺς
κινδύνους αὐτούς, τόσο πειὸ πολὺ ξεφεύγουν ἀπ' ὅλα
τὰ κακὰ ποὺμποροῦν νὰ πάθουν.

"Ὅλον τέλος τὸν καιρὸ ποὺ οἱ ἐργάτες δὲν θὰ εἶναι
ὕποχρεωμένοι νὰ σκλαβώνονται δουλεύοντας γιὰ μιὰ
μπουκιά ψωμί καὶ δημιουργώντας κέρδη γιὰ ξένους
θὰμποροῦν νὰ τὸν διαθέσουν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ
γιὰ τοὺς δικούς τους, γιὰ νὰ μορφώνονται, νὰ ἐνερ-
γοῦν, νὰ εἶναι ἄνθρωποι, πολῖτες, γονεῖς, νὰ καταλα-
βαίνουν τὴν ζωὴν. Οὔτε πνευματικὴ οὔτε οἰκαγενειακὴ
οὔτε πολιτικὴ ζωὴ ὑπάρχει μέσα στὸ ἐργοστάσιον. Δὲν
ζει κανένας παρὰ μόνον ὅταν παύσει νὰναι μηχανὴ ἢ
δοῦλος τῆς μηχανῆς.

“Όλα αὐτὰ οἱ ἐργάτες τὰ νοιώτανε ἐξ ἐνστίκτου, πρὶν μάλιστα ὁ σοσιαλισμὸς τοὺς κάμει ν’ ἀποχτήσουν συνείδησιν ξεχωριστῆς τάξεως. Γι’ αὐτὸ παντοῦ, ὅσα μέσα δράσεως πήρανε στὰ χέρια τους, εἴτε πολιτικὰ εἴτε οἰκονομικά, τὰ μεταχειριστήκανε γιὰ νὰ περιορίσουν τὶς ὥρες τῆς δουλειᾶς. Καὶ ἡ προσπάθεια αὐτῆ τῆς ἐργασιᾶς σήμερα ἔχει γιὰ σύμβολο τὴν κραυγὴν : «Ὅχτὼ ὥρες δουλειᾶ.» Ἀπὸ τὴν 1889 κι’ ἐδῶθε ὁ ἐργατικὸς κόσμος ἀφήνει τὴν δουλειὰ του καὶ σηκώνει τὶς κόκκινες παντιέρες του φωνάζοντας : «Ὅχτὼ ὥρες δουλειᾶ.»

Ἄλλὰ καὶ τὸ γενικὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας ἀπ’ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ὥρων τῆς δουλειᾶς δὲν εἶναι οὔτε μικρότερο οὔτε λιγώτερο φανερό, ἂν καὶ ἡ ἀστική μας τάξις ἐπιμένει νὰ μὴ τὸ ἀναγνωρίζει.

Πολλὲς ὥρες δουλειᾶ, ποὺ βρῖσκονται σὲ τελεία ἀντίφαση μὲ τὴν διάδοσιν καὶ τὴν τελειοποίησιν τῶν μηχανῶν, ἔχουν ἀποτέλεσμα πρῶτα πρῶτα μιὰ μεγάλη οἰκονομικὴ ἀταξία κι’ ἔπειτα τὸν ἐκφυλισμὸ τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

Ἀπ’ τὸνα μέρος μὲ τὴν πολύωρη ἐργασία ποῦ παράγονται τόσα πολλὰ προϊόντα ὥστε φτάνει στιγμὲς ποῦ δὲν μποροῦν νὰ ξοδευτοῦν, οἱ δουλειᾶς σταματᾶνε ἀπότομα, ἀρχίζουν οἱ φτωχέψεις κι’ οἱ καταστροφές τῶν πειρὸ μικρῶν κεφαλαιούχων καὶ χιλιάδες ἐργάτες μένουν στὸ δρόμο κουρελιασμένοι καὶ χωρὶς ψωμί, ἐνῶ οἱ ἀποθῆκες εἶναι γεμᾶτες ἀπὸ πλῆθος ἐμπορεύματα. “Όλα τοὺς λείπουν γιὰτὶ ὅλα εἶναι ἀφθόνα.

Ἀπ’ τ’ ἄλλο μέρος οἱ γεννήσεις ἐλαττώνονται, τὰ

παιδιά πεθαίνουν με τὸ σωρό, κι' ὅσα γεννιῶνται εἶναι κατσουφιασμένα καὶ ραχιτικά. Ἔτσι σιγά-σιγά τὸ ἀνθρώπινο γένος ἐκφυλίζεται, χρεωκοπεῖ φυσιολογικῶς.

Κανείς δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθεῖ τις δύο αὐτὲς ὀψεις τοῦ κακοῦ. Ὅμως οἱ ἄστοι δὲν ξέρουν ἢ μᾶλλον δὲν θέλουν νὰ μάθουν ποῦ εἶναι ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ, γιατί τότε θ' ἀναγκαστοῦν νὰ ἰδοῦνε πῶς τὸ μόνο φάρμακο εἶναι ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασίμων ὥρῶν.

Οἱ ἐργοδοτεὶς δὲν θέλουν νὰ τὸ καταλάβουν αὐτό, γιατί δὲν τοῦς συμφέρει. Ἀλλὰ οἱ ἐργάτες ποὺ ζοῦνε πουλώνοντας τὰ χέρια τους, ἔχουνε ἄμεσο συμφέρο, ἂν ὄχι γιὰ τὸ μέλλον τῆς φυλῆς, ἂν ὄχι γιὰ τὰ παιδιά τους, τοῦλάχιστο γιὰ νὰ μποροῦν νὰ πουλᾶνε σ' ὅλη τους τῆ ζωὴ τὸ ἐμπόρευσμά τους, δηλαδή τὰ χέρια τους, νὰ ζητήσουν καὶ νὰ προσπαθήσουν με κάθε τρόπο νὰ πετύχουν ὀχτῶ ὥρες δουλειά.

Ἀλλὰ ὅ,τι πέρνουν οἱ ἐργάτες τὸ πέρνουν πάντα μόνοι τους. Ἐνας ἐργοδοτῆς ποτὲ δὲ θὰ τοῦς λιγοστέψει τις ὥρες τῆς δουλειᾶς ὅσο φιλάνθρωπος κι' ἂν εἶναι. Ἀλλιῶς, ὁ συναγωνισμὸς τῶν ἄλλων κεφαλαιούχων, ποῦ θ' ἄχουν πειὸ λίγη καρδιά καὶ πειὸ μεγάλα κέρδη, θὰ τὸν τσακίσει καὶ θὰ τὸν βίξει κι' αὐτὸν στὴν τάξη τῶν δυστυχι μένων.

Τὸ νὰ βασιστοῦμε ἀποκλειστικὰ στὴν καλὴ καρδιά καὶ στὴν ὄρεξη τῶν κεφαλαιούχων γιὰ τὴν καλητέρευση τῆς ζωῆς τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἐργατριῶν, εἶναι σὰ νὰ βάζαμε ἓνα χρηματικὸ ὄραβεῖο γιὰ νὰ τὸ κέρδιζε ὁ σκληρότερος ἀπ' τοῦς ἐργοδοτεὶς, ἐκεῖνος δηλαδή ποὺ ἀδιαφοροῦντας γιὰ τὴν καταστροφή τῶν ἐργατῶν του, θὰ

τούς έβαλε νά δουλεύουν όσο μπορούνε περισσότερες ώρες.

Εμείς θέλουμε γενικά νά μή δουλεύουν οί εργάτες άπάνω άπό όχτώ ώρες τήν ήμέρα. Καί τό θέλουμε αύτό γιατί οί όχτώ ώρες δουλειάς είναι τó άνώτατο φυσιολογικό έριο, πέρα άπ' τó όποιο ó άνθρωπος καίγεται, λυώνει. Έχει παρατηρηθεί ότι ένας εργάτης δυνατός καί τρεφόμενος καλά, (πράμα πού δέν συμβαίνει γενικά στήν εργατική τάξη) ύστερα άπό έννια ώρες δουλειά χάνει 192 γραμμάρια (δηλ. 60 δράμια) όξυγόνο, πού άναγκάζεται νά τó δανειστεί άπό τίς ίνες του καί πού δέν μπορεί νά τó αντικαταστήσει ούτε άν αναπαυτεί μιά δλόκληρη νύχτα.

Γιά νά καταλάβουμε πόσο βλαβερή είναι ή ύπερκόπωση, φτάνει νά έχουμε ύπ' όψει μας ότι ή 'Εταιρία τών άμαξών στό Παρίσι τ' άλογά της δέν τ' αφήνει νά δουλέψουν ούτε όχτώ ώρες, γιατί τά ζώα αύτά είναι κεφάλαιο πού χρειάζεται μεγάλη περιποίηση.

Θέλουμε ακόμα νά περιορίσουμε τή δουλειά σέ όχτώ ώρες, γιατί άν τó ζητάει αύτό ó ανθρώπινος οργανισμός, συγχρόνως καί οί μή ανθρώπινες παραγωγικές δυνάμεις μάς τά έπιτρέπουν. Τό ανθρώπινο πνεύμα δέν εργάσθηκε μάταια για νά βρει τά μυστήρια τής φύσεως καί νά τήν ύποτάξει καθεμέρα καί πειό πολύ στή θέλησή του. 'Η σωτηρία αύτή πού μάς έφερε ή έπιστήμη δέν θά χρεωκοπήσει, όπως έχρεωκόπησε ή δήθεν σωτηρία τών ψυχών πού μάς λένε οί παπάδες πως θά πραγματοποιηθεί μέ τó ν' ακολουθάμε τήν μία Έκκλησία ή τήν άλλη. 'Η φυσική κι' ή 'χημεία μάς έδωκαν

σήμερα τόσους ἐργάτες σιδερένιους κι' ατσαλένιους πού τρέφονται και δουλεύουν με τὸν ἀτμό, τὸ νερὸ και τὸν ἠλεκτρισμό, ὥστε ἂν ἔλοι οἱ ἄνθρωποι—ἐργάτες δουλεύουν ὀχτῶ ὥρες τὴν ἡμέρα, ἢ παραγωγὴ ὄχι μόνο δὲν θὰ γίνεῖ κατώτερη, ἀλλὰ και πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ τὴν κατανάλωση.

Ὁ ἀστὸς οἰκονομολόγος Λερουὰ—Μπωλιέ στὸ βιβλίο του «τὸ Ἐργατικὸ ζήτημα κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα» λέει ὅτι «ἡ δύναμις τῶν μηχανῶν πού χρησιμοποιοῦσαν στὴν Ἀγγλία πρὶν ἀπὸ τὰ 1871, ἀντιπροσώπευε τὴν ἐργασία 77 ἑκατομμυρίων ἐργασιῶν».

Στὸ τέλος ἀκόμα τοῦ προπερασμένου αἰῶνα, πού ὁ ἀτμὸς μόλις εἶχε ἀρχίσει νὰ χρησιμοποιεῖται, ὁ Βενιαμὶν Φραγκλῆνος ἐβεβαίωσε πὼς ὄχι ὀχτῶ, ἀλλὰ τέσσαρες ὥρες τὴν ἡμέρα ἂν ἐδούλευε ὁ καθένας, θὰ μπορούσαν ἔλοι νὰ ἱκανοποιήσουν ἀφθονὰ τὶς ἀνάγκες τους. Ἐδῶ και κάμποσα χρόνια ὁ ἄγγλος στατιστικὸς Νίλαμ Χέιλ ὑπελόγισε ὅτι μία ὥρα και 1)4 δουλειὰ φτάνει γιὰ νὰ ζοῦμε, ἂν τὴ διαθέσουμε ὡς ἐξῆς: μισὴ ὥρα γιὰ τὴν τροφή, ἕνα τέταρτο γιὰ ροῦχα και μισὴ ὥρα γιὰ κατοικία, ἐκπαίδευση και λοιπά. Μὰ κι' αὐτὸς ἀκόμα διαθέτοντας μισὴ ὥρα γιὰ τροφή εἶναι πολὺ πειδὸ ἀπαιτητικὸς ἀπὸ τὸ Ἐρρίκο ντὲ Μπωμὸ πού ἀναφέρει ὅτι μετὰ τὶς μηχανές τοῦ ἔχουν σήμερα αἱ Ἐνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς «ἡ ἐργασία 7 ἀνθρώπων φτάνει γιὰ νὰ καλλιεργηθεῖ και ν' ἀλωνιστεῖ τὸ σιτάρι, ν' ἀλεστεῖ τὸ ἀλεῦρι, νὰ ζυμωθεῖ και νὰ ψηθεῖ τὸ ψωμί πού χρειάζεται γιὰ νὰ τραφοῦν χίλιοι ἄνθρωποι.

Ἐὰν ἡ ἐργασία ἑπτὰ ἀνθρώπων φτάνει γιὰ νὰ θρέ-

ψει χίλιους, αυτό θα πει ότι η εργασία έφτα ήμερών δίνει τροφή χιλίων ήμερών, δηλαδή χρειάζονται λιγώτερα από έντεκα λεπτά τής ώρας για να παραχτεί η τροφή που χρειάζεται για μιὰ μέρα, δηλαδή 24 ώρες.

Έντεκα λοιπόν λεπτά τής ώρας, αυτό είναι τὸ ποσὸν τής εργασίας πού, κατὰ τὴν ἐμολογία τοῦ ντὲ Μπωμόν, τοῦ πειδὸ ἀντιδραστικοῦ οἰκονομολόγου, θὰ μπορούσε νὰ ικανοποιήσῃ τὴν κυριώτερη καὶ πειδὸ πολυέξοδη ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου! Πόσο μακριὰ βρισκόμαστε ἀπ' τὴ μισὴ ὥρα τοῦ ἄγγλου σοφοῦ καὶ πόσο μακρῆτερα ἀκόμα ἀπ' τὴς ὀχτὼ ὥρες πού ζητοῦν οἱ ὀργανωμένοι ἐργάτες τῶν δύο κόσμων.....

Ἄλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνουμε πολὺ στοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς για νὰ δικαιολογήσουμε τὴν ἀπαίτησή μας, «ὀχτὼ ὥρες δουλειά». Ὑπάρχει μιὰ ἄλλη δικαιολογία βγαλμένη ἀπ' τὴν καθημερινὴ πείρα καὶ πού κάθε ἐργάτης μπορεῖ νὰ κρίνει ἂν εἶναι σωστή: ἡ ἀναδουλειὰ καὶ τὰ κεσάτια πού μαστίζουν ὄλους τοὺς κλάδους τής βιομηχανίας καὶ πού ὀλοένα πληθαίνουν καὶ δυναμώνουν μὲ τὴ διάδοσῃ καὶ τὴν τελειοποίηση τῶν μηχανῶν. Οἱ ἐπίσημες στατιστικὲς τῶν εὐρωπαϊκῶν ὕπουργείων δείχνουν ὅτι στὰ τελευταῖα χρόνια οἱ ἀεργοὶ ἐργάτες στὰ διάφορα ἐπαγγέλματα φτάνουν ἀπὸ 7 ἔως 60 στοὺς ἑκατό. Καὶ οἱ ἐπίσημες αὐτὲς στατιστικὲς δὲν περιλαμβάνουν παρὰ μόνο τοὺς ὀργανωμένους ἐργάτες, πού ἀνήκουν σὲ σωματεῖα, δηλαδή μόνο ἓνα ἐκλεκτὸ μέρος ἐργατῶν. Φανταστεῖτε τί θὰ μᾶς παρουσίαζαν οἱ στατιστικὲς αὐτὲς ἂν περιλάμβαναν ὄλη τὴ μάζα τῶν ἐργατῶν. Δὲ λέμε καθόλου ψέμα ὕπολογίζοντας ὅτι κατὰ

μέσον ὄρο τὸ ἓνα τέταρτο τῶν ἐργατῶν, τρεῖς μῆνες τὸ χρόνο μένουν χωρὶς δουλειά.

Καὶ ἂν ἀκόμα παραδεχτοῦμε ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῶν ὥρῶν τῆς δουλειᾶς θὰ φέρει ἀνάλογη ἐλάττωσις τῶν προϊόντων, πάλι θὰ ἰδοῦμε ὅτι τὸ ἔλλειμμα αὐτὸ σκεπάζεται μὲ τὸ παραπάνω ὅταν δουλεύουν ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἐργάτες ποὺ σήμερα ἀποτελοῦν τὸ στράτευμα τῆς ἀναδουλειᾶς ἢ δὲ ἐργασία μοιραστεῖ κανονικὰ στὶς ἕξι μέρες τῶν 52 ἐβδομάδων τοῦ χρόνου.

Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι καθόλου σωστὸ ὅτι ἂν ἡ καθημερινὴ ἐργασία ἐλαττωθῆι κατὰ ἓνα τέταρτο ἢ ἓνα πέμπτο — ἀπὸ 11—12 δηλαδή ὥρες γίνεῖ 8—, θὰ ἐλαττωθῆι ἐξίσου καὶ ἡ παραγωγικότης τῆς ἐργασίας. Ἡ καθημερινὴ πείρα ποὺ ἔχουμε ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια μᾶς ἀπέδειξε τὸ ἀντίθετο. Στὴν Ἀγγλία πρὶν ἀκόμα ἐφαρμοστεῖ τὸ δεκάωρο, ὁ ἐργοστασιάρχης Κάρντνερ στὰ 1844 ἐπιβάλλοντας στοὺς ἐργάτες τῶν δύο ὑφαντουργείων τοῦ δουλειὰ 11 ὥρῶν ἀντὶ 12, ἐξακολουθοῦσε νὰ βγάζει τὸ ἴδιον ποσὸν προϊόντων. Στὰ ἐργοστάσια τῶν κ. κ. Χόουοκς καὶ Τζάκ Μέμ, ὅπου οἱ ἐργάτες πληρώνονται μὲ τὸ κομμάτι, παρατηρήθηκε ὅτι οἱ ἐργάτες δουλεύοντας ἔντεκα ὥρες ἐκέρδιζαν ὅσα κέρδιζαν πρῶτα σὲ δώδεκα ὥρες : αὐτὸ φυσικὰ δείχνει ὅτι σὲ ἔντεκα ὥρες ἔβγαζαν ὅση δουλειὰ ἔβγαζαν πρὶν σὲ δώδεκα ὥρες.

Αὐτὸ προέρχεται ἀπ' τὸ ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι σὰν τὴν ἄψυχη μηχανή, ποὺ σὲ ὀρισμένον χρονικὸ διάστημα βγάζει πάντα ὀρισμένη δουλειὰ. Τὰ χέρια του, τὸ μάτι, τὸ μυαλό του κουράζονται καὶ πέρα ἀπὸ ἓνα

ἔριο ἢ δύναμις τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας—δηλαδή ἡ παραγωγικότης τῆς—ἀρχινάει ὀλοένα νὰ ἐλαττώνεται.

Μ' αὐτὸ δὲν θέλουμε βέβαια νὰ ποῦμε πῶς, ἂν ἡ ἐργασία ἐλαττώθηκε ἀπὸ 12 σὲ 11 ὥρες ἢ ἀπὸ 9 σὲ 8 χωρὶς καμμίαν ἐλάττωση τῆς παραγωγῆς, θὰ συμβεῖ τὸ ἴδιο κι' ὅταν οἱ ὥρες τῆς δουλειᾶς ἐλαττωθοῦν ἀπὸ 12 σὲ 8.

Μιὰ τέτοια σύγχρονη μεγάλη ἐλάττωση τῶν ἐργασίμων ὥρῶν φυσικὰ θὰ φέρει ἐλάττωση, καὶ στὴν παραγωγή. Ἀλλὰ τὰ προϊόντα ποὺ δὲν θὰ παραχθοῦν θὰ εἶναι πολὺ-πολὺ λιγώτερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ φτιάξουν οἱ ἐργάτες στὶς 3-4 ὥρες, οἱ ὁποῖες θ' ἀφαιρεθοῦν ἀπὸ τῆ καθημερινή τους δουλειά, ὅταν ἐφαρμοστεῖ τὸ ὀχτάωρο. Καὶ μπορούμε νὰ προσθέσουμε ὅτι ἐμεῖς οἱ σοσιαλιστὲς ἀντὶ νὰ φοβόμαστε αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐργασίμων ὥρῶν, ἀπεναντίας τὸ θέλουμε μ' ὅλη μας τὴ δύναμη. Γιὰ μᾶς ἡ ἐλάττωση αὐτὴ τῆς παραγωγῆς εἶναι ἓνας λόγος ἀκόμα παραπάνω ὑπὲρ τοῦ ὀχταώρου. Μόνον ἔτσι θὰ μπορέσουν νὰ βροῦν δουλειὰ τόσα ἄεργα ἐργατικὰ χέρια, μόνον ἔτσι θ' ἀνοίξουν οἱ πόρτες τῶν ἐργοστασίων στὰ πλήθη τῶν ἀέργων ποὺ κάθε μέρα στριμώχνονται ἀπ' ὄξω μὲ τὸ στομάχι ἀδειανό.

Νὰ ἐλαττώσουμε, ἂν ὄχι νὰ διαλύσουμε τελείως. τὴν ἐφεδρεία αὐτὴ τῶν πεινασμένων ἀνθρώπων ποὺ ὅσο πάει μεγαλώνει καὶ μὲ τὸ συναγωνισμό τῆς δεσμεύει καὶ χειροτερεύει περισσότερο ἢ θέσις τῶν ἄλλων ἐργατῶν ποὺ ἔχουν δουλειά, ἀλήθεια αὐτὸς εἶναι ἓνας ἀπ' τοὺς σκοπούς μας — ὄχι βέβαια ὁ μικρότε-

ρος — πού ζητάμε και πρέπει να πραγματοποιήσουμε.

«Μά τότε — θ'ά μάς πούνε — αν αναγκάσετε τον εργοδότη να πάρει περισσότερους εργάτες θ'α αυξήσουν τα έξοδα της παραγωγής και φυσικά, θ' αυξήσουν κι' οι τιμές των προϊόντων. 'Επειδή δε ο εργάτης είναι και καταναλωτής, δηλαδή αγοραστής, θ'α χάσει ως αγοραστής ό,τι θ'α κέρδιζε ως παραγωγός, πράμα πού θ'α τον άφηνε φτωχό όπως πρώτα και έτσι όλες σας οι μεταρρυθμίσεις είναι ένα μεγάλο μηδενικό».

Ψέμα, τριπλό ψέμα, πού δεν το έφεύρηκαν και οι σημερινοί οικονομολόγοι, αλλά το δανειστήκανε από το μεγαλύτερο σοφιστή, τον Προυντόν, πού τον λατρεύουν σήμερα — και με το δίκιο τους — αφού πρώτα θ'ελέησαν να τον κάψουν.

1) Είναι προϊόντα πού ο εργάτης δεν τα μεταχειρίζεται, όπως το μετάξι, τις ταντέλλες, τα κρύσταλλα. Είναι άλλα, στα όποια δεν είναι άπευθείας άτομικός καταναλωτής, όπως π. χ. το σίδηρο, τα χυτά μέταλλα, άτσάλι κλπ. Όλα αυτά τα προϊόντα θ'α μπορούσαν ν' άκριβαίνουν χωρίς ο εργάτης να αισθανθεί ούτε τόσο δά την αύξηση αυτή της τιμής πού δεν τον έγγίζει καθόλου.

2) Μπορεί ν' αυξήσουν τα έξοδα δια να παραχτεί ένα προϊόν, δηλαδή μπορεί ή αξία της παραγωγής του ν' αυξήσει, χωρίς κατ' ανάγκη ν' αυξηθ'η και ή τιμή της πωλήσεως, πού καθορίζεται απ' έξω, αναλόγως της προσφοράς και της ζήτησεως κι' από διάφορα άλλα αίτια. Έτσι λ. χ. οι έφημερίδες, τα τσιγάρα και τα σπύρτα, ή ύπηρεσία των σιδηροδρόμων θ'α μπορούσαν

νά παραχθούν με περισσότερα έξοδα, χωρίς οὔτε ἡ ἐφημερίδα, οὔτε τὰ σπύρτα κι' ὁ καπνὸς οὔτε τὰ ναῦλα νά ναι ἀνάγκη, ἢ νά μποροῦν νά στοιχίζουν περισσότερα στὸν καταναλωτή.

3) Βέβαια μερικὰ εἶδη θ' ἀκριβαίνουν. Ἀλλὰ καὶ πάλι οἱ ἐργάτες ὄχι μόνο δὲν χάνουν με τὴν ἐλάττωση τῶν ὥρῶν τῆς δουλειᾶς, ἀλλὰ βγαίνουν ὠφελημένοι. Τὰ μεροκάματα τοῦ συνόλου τῆς ἐργατικῆς τάξεως θ' αὐξήσουν. Γιατὶ ἐπειδὴ θ' ἀβροῦν δουλειὰ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐργάτες, δὲν θ' ἀ γίνεται ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος συναγωνισμὸς τῶν ἀέργων, ἀπ' τὸν ὁποῖο κάθε ἐργάτης σήμερα κινδυνεύει νά χάσει τὴ δουλειὰ του γιὰ κάμποσο διάστημα κάθε χρόνο. Με τὴν ἐλάττωση τῶν ὥρῶν τῆς δουλειᾶς θ' ἀ δουλεύουν ὅλοι οἱ ἐργάτες καὶ τοὺς δώδεκα μῆνες τοῦ χρόνου. Ἐπομένως ἕνας ἐργάτης σ' ἕνα χρόνο μέσα θ' ἀ πάρει περισσότερα μεροκάματα ἀπὸ ὅ,τι πέρνει σήμερα κι' ἔτσι θ' ἀ μπορεῖ νά πληρώνει καὶ λίγο ἀκριβώτερα τὰ πράγματα.

Ἐπειτα εἶναι πολὺ σπουδαῖο κέρδος ὅτι ὁ ἐργάτης δουλεύει με τὸ ἴδιο μεροκάματο ὁχτὼ ὥρες ἀντὶ γιὰ δώδεκα. Ἐτσι ἀναπαύεται περισσότερο, διατηρεῖται καλύτερα καὶ χρειάζεται λιγώτερα έξοδα γιὰ νά φτιάξει τὴν υἰγεία του ποὺ καταστρέφεται σήμερα ἀπὸ τὴν πολλὴ δουλειὰ.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι (κι' αὐτὸ τὸ ξέρουν οἱ ἐχθροὶ τῆς ὀκτάωρης ἐργασίας τόσο καλὰ ὅσο τὸ ξέρουμε κι' ἐμεῖς) ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ ὠφέλειες τῶν ἐργατῶν θ' ἀ πληρωθοῦν ἀπὸ τὰ κέρδη τῶν κεφαλαιούχων. Τὸ μερίδιο

τοῦ κεφαλαίου θὰ ἐλαττωθῆι ἐνῶ θ' αὐξήσει τὸ μερίδιο τῆς ἐργασίας.

Τὸ ὀχτάωρο θ' ἀναί — γιὰ κάμποσο καιρὸ ὡς πού νὰ τελειοποιηθοῦν ἀκόμα πειὸ πολὺ τὰ μηχανήματα καὶ νὰ φέρουν τὰ πράγματα στὴ σημερινή τους κατάστασι (ἂν στὸ μεταξὺ δὲν ἀλλάξει τὸ κοινωνικὸ σύστημα) — ἢ ἐλάττωσι τοῦ φόρου πού πληρώνει σήμερον ἢ παραγωγὸς ἐργατικὴ τάξι θέλοντας καὶ μὴ στοὺς τεμπέληδες ἰδιοκτῆτες τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς.

Καὶ γι' αὐτὸ, ἐνῶ ἀπ' τῆ μιᾶς μεριᾶ τὰ τρία ὀχτάωρα — ὀχτὼ ὥρες δουλειά, ὀχτὼ ὥρες ἀνάπαυσι, ὀχτὼ ὥρες ὕπνο -- εἶναι τὸ ἄλφα τοῦ σοσιαλιστικοῦ προγράμματος, ἀπ' τὴν ἄλλη σκοντάφτουν ἀπὸ δῶ καὶ πολλὰ χρόνια στὴν ἀντίστασι τῶν ἐργοδοτῶν πού ἀγωνίζονται γιὰ τὸ συμφέρον τους.

Ἡ τάξι ὅμως τῶν ἐργοδοτῶν ἀντὶ νὰ μᾶς πεί πού τὴν χτυπάει τὸ σαμάρι, ἀντὶ νὰ ἀναγνωρίσει ὅτι ἡ ἀντίστασις τῆς ἐναντίον τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτῆς πού τὴν ζητάει ἢ ἐργατικὴ θέλησις καὶ ἢ σωτηρία τῆς κοινωνίας, δὲν ἔχει ἄλλο ἐλατήριο παρά τὴ φροντίδα νὰ γεμίσει μὲ κάθε τρόπο τὸ πουγγί τῆς, κρύβει τὸν ταπεινὸν αὐτὸν ἐγωϊσμὸ τῆς τάξεώς τῆς πίσω ἀπὸ διάφορα προσχήματα γιὰ τὸ γενικὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας κλπ.

Οἱ χαριτωμένοι μας ἐργοδοτοί — ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τους βέβαια γιὰ τοὺς ἐργάτες — κατηγοροῦν ἐμᾶς τοὺς σοσιαλιστὰς ὅτι μὴ τὸ ὀχτάωρο θέλουσι νὰ ἐπιβάλλουμε σ' ὅλους ὅμοια ἡμέρα ἐργασίας χωρὶς νὰ λαβαίνουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἄλλα ἐπαγγέλματα εἶναι πειὸ κοπιώδη

στικὰ ἢ θανατηφόρα, ἄλλα πειὸ ὑγιεινὰ καὶ πειὸ εὐ-
χάριστα.

Ἐκεῖνοι ποῦ ξεσπαθώνουν ἔτσι, κάνουν πῶς δὲν ξέ-
ρουν ὅτι εἰεῖς δὲν ζητᾶμε ἀπλῶς καὶ μόνο νὰ ἐπιθά-
λουμε σ' ὄλους τοὺς ἐργάτες ὀχτῶ ὥρες δουλειά. Κάθε
ἄλλο. Τὸ ὀχτάωρο θέλουμε νὰ εἶναι τὸ ἀνώτατο ὄριο
τῶν ἐργασίμων ὥρῶν, τὸ μάξιμουμ. Κάτω ἀπ' τὸ μά-
ξιμουμ αὐτὸ τῶν ὀχτῶ ὥρῶν, οἱ ἐργάτες στὰ διάφορα
ἐπαγγέλματα δὲν θὰ δουλεύουν ἴσες ὥρες. Ἄλλοῦ θὰ
δουλεύουν 5 ὥρες, ἄλλοῦ 6, ἄλλοῦ 7. Ἀπάνω ἀπὸ 8
ὄμως ὥρες δὲν θὰ δουλεύει κανένας ἐργάτης σὲ κανένα
ἐπάγγελμα.

Μᾶς κατηγοροῦν ἐπίσης ὅτι τὸ ὀχτάωρο εἶναι ἓνα
μέτρο ἀδικο, γιατί δὲν λαβαίνουμε ὑπ' ὄψει μας ὅτι
ὄλοι οἱ ἐργάτες δὲν ἔχουν τίς ἴδιες ἀνάγκες, δὲν κάνου-
με δηλαδὴ καμμιά διάκριση σὲ ἐργάτες οἰκογενειάρ-
χες ἢ μὴ, μὲ περισσότερα ἢ λιγώτερα βάρη, σὲ γεροὺς
καὶ σὲ ἀδυνάτους. Σάμπως νὰ φταῖμε ἐμεῖς ποῦ ἡ ση-
μερινὴ βιομηχανία μὲ τὴν τελειοποίηση τῶν μηχανῶν
δὲν λογαριάζει τὸν ἄνθρωπο παρὰ σὰν ἓνα παράρτημα
τῆς μηχανῆς, σὰν ἓνα τροχὸ, μὴ λαβαίνοντας ὑπ' ὄψη
τῆς ἀπολύτως καμμιά διαφορὰ ὀργανισμοῦ ἢ οἰκογενείας
ἐκείνων ποῦ μεταχειρίζεται. Κάποτε στὴ Γαλλία ἡ Βουλὴ
δοκίμασε νὰ κάμει μιὰ τέτοια διάκριση, ὀρίζοντας ἀνώ-
τατο ὄριο δουλειᾶς 10 ὥρες γιὰ τὰ παιδιὰ, 11 γιὰ τίς
γυναῖκες καὶ 12 κι' ἀπάνω γιὰ τοὺς ἄντρες. Ὅμως οἱ
νόμοι ἔγιναν ἀκριβῶς γιὰ νὰ μὴν ἐφαρμόζονται, προ-
πάντων ἀπὸ κείνους ποῦ χουν τὴ δύναμη νὰ τὸ κάνουν.
Ὁ νόμος αὐτὸς πολλὰς φορὲς ἐψηφίστηκε καὶ πολλὰς

φορές ἐπνίγηκε ἀπάνω στο βωμό τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας !

Οἱ κατηγορίες τους δὲν σταματάνε ὡς ἐδῶ. Ἡ ἀνοησία τους εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερη. Μέσα στή μεταρρύθμιση αὐτῆ τοῦ ὀχταώρου, φωνάζουν πὼς βρίσκουν προσβολή ἐναντίο τῆς ἐλευθερίας τῶν ἰδίων ἐργατῶν, γιατί δὲν ἀφήνουνε κάθε ἐργάτη νὰ δουλεύει ὅσες ὥρες αὐτὸς θέλει. Βέβαια, προσβάλλεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐργάτη ἅμα πάψει νὰ ναι μηχανή καὶ ξαναγίνει ἓνα ὄν ποὺ σκέπτεται, ζεῖ, ἢ ἐξουσιάζει τὸν ἑαυτό του, τὸν καιρό του, τὴν ἰκανότητά του, τὴν ἐνεργητικότητά του. Βέβαια προσβάλλεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐργάτη γιατί τὸ τρυφερὸ παιδάκι δὲν θὰ μπορεῖ ἀπάνω ἀπὸ ὀχτὼ ὥρες τὴν ἡμέρα νὰ στρεβλώνεται, ν' ἀποχτηνώνεται, νὰ χτηκιάζει μέσα στο κάτεργο ἢ μᾶλλον στο σφαγεῖο τοῦ ἐργοστασίου. Βέβαια προσβάλλεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐργάτη, γιατί ἡ ἐργάτρια — αὐτὸ τὸ τερατῶδες κακούργημα τοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ πολιτισμοῦ — δὲν θὰ μπορεῖ ἀπάνω ἀπὸ ὀχτὼ ὥρες τὴν ἡμέρα νὰ βρίσκεται μακριά ἀπ' τὸ κυριώτερό της ἔργο, τὸ ἔργο τῆς μητέρας !

Λίγο ἀκόμα καὶ οἱ κύριοι αὐτοὶ θὰ μᾶς λέγανε ὅτι ὁ Νόμος, ποὺ ἀπαγόρευε τὸ τελειωτικὸ καὶ αἰώνιο πούλημα ἑνὸς ἀνθρώπου σ' ἓναν ἄλλον, δηλ. τὴ δουλεία, ἐπρόσβαλε τὴν ἐλευθερία καὶ ὅτι εἴμαστε τόσο πειὸ ἐλεύτεροι ὅσο πειὸ πολὺ χρησιμεύουμε ὡς ὄργανα στή θέληση ἢ στήν περιουσία ἑνὸς ἄλλου.

Μακριά ἀπ' τὸ νὰ ὑποδουλώσει τὸν ἐργάτη ἢ μεταρρύθμισή μας, ἀπαγορεύοντас νὰ ρίχνουνται ἀπάνω ἀπὸ

8 ώρες τὴν ἡμέρα στὴ σκλαβιά τοῦ ἐργοστασίου, θὰ φέροι στοὺς ἐργάτες 16 ώρες καθημερινῆς ἐλευθερίας καὶ θὰ τοὺς κάμει ἱκανοὺς ν' ἀποχτήσουν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτη. πού σήμερα δὲν τὰ ξέρουν παρὰ μόνον ὀνομαστικῶς.

Ἡ μόνη ἐλευθερία πού θὰ περιοριστεῖ εἶναι ἡ ἐλευθερία τῶν δουλεμπόρων πού λέγονται κεφαλαιοῦχοι. Αὐτὴν μάλιστα. Ὁ σοσιαλισμὸς ἔχει σκοπὸ καὶ καθῆκον νὰ τὴν ἐξαφανίσει ὅπως ἡ δημοκρατία ἐξαφάνισε τὴν ἐλευθερία τῶν βασιλιάδων καὶ τῶν αὐτοκρατόρων πού πρῶτα εἶταν ἰδιοχτῆτες ἀνθρώπων.

Κύριοι κεφαλαιοῦχοι! Τὸ προλεταριάτο μὲ τὸ ὄχτάωρο δὲν σᾶς ζητάει τὴν κατάργησιν ἀλλὰ μόνον τὸ μετριασμὸ τῆς ποινῆς του. Μὴν τὸν ἀρνηθεῖτε, καταστρέφοντας ἔτσι τὴν τελευταία ἐλπίδα εἰρηνικῆς λύσεως τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος. Λάβετε ὑπ' ὄψην σας καὶ προσπαθεῖτε νὰ μὴ βγοῦν ἀληθινές οἱ φράσεις τοῦ Τζὼν Λεμουάν. «Ὅπως ὅλα τὰ μεγάλα προβλήματα τοῦ κόσμου, τὸ πρόβλημα τῆς δουλείας (τῆς ὁποίας τελευταία μορφή εἶναι τὸ μεροκάματο, ὅπως λέει ὁ Σατωμπριάν) θὰ λυθεῖ μὲ φωτιὰ καὶ μὲ σίδηρο, κι' ὁ δοῦλος Σπάρτακος θὰ πάρει πάλι τὰ πολιτικά του δικαιώματα μέσ' ἀπ' τὴ σκόνη καὶ τὴ στάχτη τῶν μαχῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ τιμὴ ὅλων τῶν μεγάλων πρωτοβουλιῶν».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἐκτὼ ὥρες δουλειὰ μετὴν καθημερινὴν τελειοποίηση τῶν μηχανῶν ἀρκεῖ μετὸ παραπάνω γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς παραγωγῆς ἂν ὅλοι οἱ γεροὶ ἐργάτες ἐργάζονται.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὀκταώρου θ' ἔχει τὸ πρῶτο ἀποτέλεσμα νὰ περιορίσῃ τὴν ἀναδουλειὰ καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὶς πόρτες τῶν ἐργοστασίων σὲ πολλοὺς ἀέργους.

Ἐπίσης θ' ἔχει ὡς ἀναγκαία συνέπεια τὴν αὐξηση τοῦ μεροκάματου γιὰ τὸν ἄνθρωπον θ' ἔθελος στὸ μειοδοτικὸ συναγωνισμὸ μεταξὺ τῶν ἐργατῶν

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὀκταώρου θ' ἔδωκε στὸν παραγωγό, ἐξαντλημένον ἀπὸ τὴν μονότονην δουλειὰν του, τὴν ἀνθυγιεινὴν καὶ ἐπικίνδυνον, τὸν καιρὸν γιὰ νὰ ξαναπάρῃ τὰς δυνάμεις του.

Τέλος, θ' ἔπιτρέψει νὰ ζήσῃ ζωὴ οἰκογενειακὴ, νὰ ἀναπτύξῃ τὸ πνεῦμά του καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὶς ὑποχρεώσεις του ἀπέναντι τῆς τάξεώς του, καὶ ἀπέναντι ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος τὴν ὁποία, ἢ ἱστορικὴ ἀποστολὴ τοῦ προλεταριάτου, εἶναι νὰ ἀπελευθερώσῃ μετὴν ἀπελευθέρωσίν του.

ΤΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΝΕΟΛΑΙΩΝ

Προμηθεύει τὰ ἐξῆς βιβλία :

	Λεπτὰ	
Τὸ Ὀκτάωρο	»	15
Ὁ Κολλεκτιβισμὸς	»	20
Τί εἶναι Σοσιαλισμὸς	»	30
Ἡ Πάλη τῶν Τάξεων	»	30
Ἡ σύγχρονη Ἑργατικὴ μας Ζύμωσις	»	40
Ἐργάτης καὶ Μηχανὴς	»	15
Ἡ Κοινωνικὴ Ἐξέλιξις	»	40
Κάρτ ποστάλ τοῦ Λίμπκνεχτ. καὶ διάφορες γαλλικὲς μπροσοῦρες	»	30

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Στὴν Ἐφημερίδα σας

“ ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ ”

καὶ στὸ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΟΛΑΙΩΝ

ποὺ θὰ σᾶς προμηθεύει κάθε μῆνα ἓνα καινούργιο ἐργατικὸ βιβλίο.

Συνδρομή: Στὴν ἐφημερίδα 3 δραχ. τὴν ἑξαμηνία καὶ 5 τὸ χρόνο.
Στὸ ἐκδοτικὸ: 1,20 τὴν τριμηνία, 2,20 τὴν ἑξαμηνία καὶ 4,40 τὸ χρόνο.

Τύποις «Κράτους» Θ. Τζαβέλλα ὁδὸς Ἀριστείδου

